

Bladhaund

stopársky kráľ

Trocha histórie

Píše sa 7. storočie a v Ardenách v oblasti dnešného Belgicka, mnísi z opátstva sv. Huberta sa pripravujú na lov diviakov. Na nádvorí kláštora vzrušene pobehuje svorka mohutných psov, ktorí sú neodmysliteľnými pomocníkmi pri love. Tu niekde sa najväčšou pravdepodobnosťou začala história jedného z najstarších plemien – bladhaunda (bloodhunda). Tieto majestátne psy najčastejšie čiernej alebo hnedej farby s pálením, sa postupne rozširovali ako dary pre vysokú šľachtu a dostali sa až na francúzsky kráľovský dvor. Do Anglicka priviezol niekoľko jedincov Viliam Dobyvateľ v roku 1066. Tu ich začali krížiť s podobným typom psov bielej farby, tak zvaným talbotom. Výskyt bielych škvŕn na hrudi, labách a výnimočne aj na konci chvosta je pravdepodobne pozostatkom tejto plemennosti. Prvé písomné zmienky o týchto psoch ako o bladhaundoch sa objavujú v 14. storočí, keď osobný lekár kráľovnej Alžbety I. John Caius vo svojej encyklopédii „De Canibus Britannicus“ podrobne opisuje vtedajší vzhľad a charakterové vlastnosti bladhaunda, ako psa s mohutnou hlavou, dlhými ušami a vynikajúco vyvinutým čuchom. Kým v tomto storočí sa o nich hovorí ako o loveckých psoch, v 17. storočí sa objavujú prvé zmienky o stopovaní ľudí, predovšetkým zločincov na úteku. V 19. storočí vyviezli pôvodné ardenské psy krížené s talbotmi už ako bloodhundy do Francúzska, kde sa pod názvom „chien de Saint Hubert“ (pes svätého Huberta) sa chová do dnes. V tejto podobe sa rozšíril po celej Európe a Amerike, kde sa využíva predovšetkým na pátranie po osobách. Na Slovensko bol prvý jedinec privezený až v roku 1974 a to z Holandska.

Medzinárodná kynologická federácia schválila pre toto plemeno pod názvom svätohubertský pes s pôvodom z Belgicka oficiálny štandard, v ktorom sa uvádza, že patrí do VI. skupiny FCI, teda do skupiny duriči – farbiari a príbuzné plemená, sekcia 1.1, veľkí duriči so skúškou.

spiaci badhaund - olej na plátne, Sir Landseer, 1835

EXTERIÉR

Je mohutného vzrastu s harmonickou hornou a dolnou líniou tela, silnou a dobre osvalenou kostrou. Robustný, no nie ťažkopádny v pohybe, elegantný a vytrvalý. Celkovo ušľachtilý a impozantný.

Dôležité proporcie: dĺžka tela k výške v kohútiku 10:9, výška hrudníka k výške v kohútiku 1:2, dĺžka hlavy k dĺžke tela 3:7 a dĺžka nosa k dĺžke hlavy 1:2. Hlava: impozantná majestátna a veľmi ušľachtilá s výrazným temenným hrboľom, vysoká v pomere k dĺžke tela dlhá. Bohatá a jemná koža vytvára na čele a líkach hlboké vrásky a záhyby, ktoré pri nízko nesení hlavy padajú dole cez oči. Nos: čierny alebo gaštanovo hnedý, u čiernych jedincov s pálením vždy čierny, široký a dobre vyvinutý. Papuľa: rovnako dlhá ako temeno, hlboká, rovnako široká po celej dĺžke. Chrbát nosa je rovný, alebo mierne klenutý. Pysky: dlhé, previsnuté, horný pysk presahuje cez dolný 5 centimetrov. Čeluste, zuby: mohutné s kompletným chrupom, s nožnicovým zhryzom, kliešťový zhryz sa pripúšťa. Oči: tmavohnedé alebo farby lieskového orecha, strednej veľkosti, oválne, nesľziace. Riasy sa nesmú dotýkať očí a dráždiť ich. Výraz je príjemný a dôstojný, pohľad mierne melancholický. Uši: veľmi dlhé na dotyk zamatovo jemné, nízko posadené, padajú v elegantných záhyboch, po priložení majú dosahovať minimálne špičku nosa. Krk: primerane dlhý, veľmi svalnatý s kožným lalokom. Mohutnosť umožňuje sledovanie stopy na veľké vzdialenosti. Hrudník: široký a hlboký. Bedrá: široké, silné, krátke, veľmi mierne

klenuté. Končatiny: rovné, silné, rovnobežné, dobre vyvinuté, svalnaté s uzavretými labami. Chvost: silný, hrubý, vysoko nasadený, na konci sa postupne zužujúci, v pohybe nesený ako šabl'a nad líniou chrbta. Koža: na celom tele voľná, jemná a pružná, charakteristická je voľná, veľmi jemná koža na hlave. Nežiaduca je až príliš voľná koža vytvárajúca prehnané záhyby na tele a hlave. Srst': na tele krátka, hustá, tvrdá, na hlave a ušiach veľmi krátka a mäkká na dotyk. Na spodnej časti chvosta trochu dlhšia a hrubšia. Farba: čierna s pálením, pečevová hnedá s pálením a jednofarebná

s červeným. Pripúšťa sa trochu bielej na hrudi, prstoch a špičke chvosta. Výška: ideálna výška psa je 68 centimetrov, suky 62 centimetrov. Poznámka: psy musia mať oba semenníky normálne vyvinuté a úplne zostúpené v miešku.

Chyby

každá odchýlka od uvedených bodov sa má pokladať za chybu, ktorej posúdenie závisí od stupňa odchýlky. Pes s akoukoľvek fyzickou anomáliou musí byť vylúčený (napríklad predhryz, čiastočný alebo úplný kryptorchizmus).

dobová fotografia - ležiaci bladhaund

Povaha

mierny, pokojný, milý a spoločenský. Obzvlášť naviazaný na svojho pána. Tolerantný k ostatným zvieratám, nie je agresívny. Takto popisuje bladhaunda medzinárodný štandard.

Ale poďme si pohovoriť o svätohubertských psoch z pohľadu chovateľov. Samozrejme každý majiteľ chce, aby sa jeho pes anatomicky, sfarbením, pohybovými schopnosťami, ale aj vlastnosťami, čo najviac priblížil k štandardu. Vplýva na to množstvo aspektov, ako plemenitba predkov, ich výživa, výživa suky počas gravidity a dojčenia, výživa jedinca samotného, možnosti jeho pohybu a zabezpečenie dobrého zdravotného stavu počas vývoja a vlastne celého jeho života. Ako už štandard uvádza, je to pes milý, obľubuje veľkú spoločnosť, ako psov, tak aj ľudí. Vaša rodina je jeho svorka, je mu nadovšetko, keď ho každý hladí, škrabká a ťahá za kožu, vtedy je na vrchole „blaha“. Za odmenu vás poskáče a čo je pre bladhaunda typické - poriadne zaslintá. Slintanie, ako u všetkých psov s voľnými pyskami, je u nich neodmysliteľné, takže ľudia so zmyslom pre prílišnú hygienu by sa mali radšej poobzerať po inom plemene. Na vychádzke alebo pri práci preňho existuje iba jediná činnosť a tou je stopovanie. To je jeho zmysel života, jeho radosť. Tu sa prejaví nesmierna vytrvalosť a možno až vytrvalosť zistiť čo, alebo kto je na konci. Ak priloží nos k stope, len ťažko ho odvolať. Všetky tvrdo natréňované povely sú v tom momente preň nepodstatné. Preto skúsení chovatelia často hovoria, že bloodhound sa na obraz vlčiaka, alebo čo i len priemerného stavača vycvičiť nedá, dá sa ho len pochopiť. Vôbec nechcem obdivovateľov tohto plemena odradiť, len ich uvádzam do reality. Samozrejme máme desiatky psov, ktorí zvládli farbiarske skúšky na výbornú. Našťastie je pri jeho mohutnosti celkom pohodový a neagresívny pes, vhodný do rodinného domu a pokiaľ mu vieme zabezpečiť dostatok pohybu na prechádzkach prírodou, nepotrebuje ani veľký výbeh. Ak sa mu nevenuje dlhší čas pozornosti a dokonca je zatvorený len vo voliére, stáva sa z neho apatická kôpka kože. Po vypustení sa nestíhame čudovať čo všetko dokáže zničiť a poroznášať po záhrade. Nejde však o jeho normálnu vlastnosť toto spôsobili samota a nuda. Jeho mentálny, ale aj telesný vývoj je veľmi bujarý. Aby ste sa v budúcnosti vyhli zdravotným problémom, najčastejšie dysplázii kĺbov, treba výžive venovať veľkú pozornosť. Kŕmiť krmivom adekvátnym veku šteňaťa a výživovým potrebám vyvíjajúcej sa kostry a svalstva. Nezaťažovať psa neprimerane dlhými prechádzkami a zo skúsenosti mnohých chovateľov, nedovoliť do veku 6 mesiacov neustály pohyb po schodoch alebo preskakovanie prekážok. Ako u všetkých plemien s dlhým rámcom tela a voľnou kožou, sa aj u bladhaunda môže vyskytnúť torzia žalúdka. Odporúčam túto tému prediskutovať s veterinárnym lekárom. Aj oči a zvukovody si vyžadujú pozornosť, ale pri pravidelnom čistení sa nedostávajú žiadne

problémy, či dokonca chronické zmeny. Srst udržujeme pravidelne obvyklým spôsobom, česaním.

Toto vznešené plemeno na Slovensku zastrešuje Klub svätého Huberta (www.bloodhoundclub.sk). Členskú základňu tvorí iba desať stálych členov! V súčasnosti je na našom území registrovaných šesť chovateľských staníc. Z dôvodu nezáujmu poľovníkov ako aj ostatnej verejnosti nebolo na Slovensku za rok 2011 odchované ani jedno šteňa. Pritom sa nám podarilo odchovať niekoľko špičkových jedincov, ktorí uspeli v európskej konkurencii, ako európsky víťaz triedy mladých, dokonca šteňa z chovateľskej stanice Chesterov podháň získalo titul európsky víťaz plemena na bratislavskej európskej výstave a najčerstvejšie na svetovej výstave v Salzburgu 2012 titul svetový víťaz triedy mladých. Chovné psy našich členov kryli suky v Českej republike, Poľsku, Maďarsku a Slovinsku. Šteňatá sú roztrúsené po celej Európe a dokonca sa dostali až do Spojených štátov amerických. Z tohto vyplýva, že úroveň chovu je vysoká, len záujem na území Slovenska je takmer mizivý. Na splnenie podmienok chovnosti jedinca je potrebné zúčastniť sa minimálne na jednej medzinárodnej, jednej národnej a jednej klubovej výstave s ocenením aspoň veľmi dobrý. Ďalšími podmienkami je bonitácia a röntgen bedrových kĺbov s posúdením aspoň C/C a skúška z výkonu. U bladhaundov sú to predbežné farbiarske skúšky (PF). Vzhľadom na to, že práve táto skúška robí problémy záujemcom nepoľovníkom, klub od roku 2010 akceptuje aj akúkoľvek skúšku zo stopovania uznanú FCI. V súčasnosti sa vytvorila skupina nadšencov zo Slovenska a Čiech, chovateľov bladhaundov, ktorí založili Medzinárodnú bloodhound akadémiu, IBHA (International Bloodhound Academy). V spolupráci s Policajným zborom Slovenskej a Českej republiky, pripravujú svoje jedince na špeciálnu stopovaciu činnosť, tzv. mantrailing. Pri tomto spôsobe práce pes sleduje individuálnu stopu človeka a práve vycvičený bladhaund je schopný tento pach sledovať aj v silne zamorenom prostredí, uzavretých priestoroch, v mestách a parkoch, teda na frekventovaných miestach a to aj po niekoľkých hodinách, dokonca sú známe prípady úspešnosti aj po niekoľkých dňoch. Toto je však téma na ďalšiu diskusiu.

Čo povedať na záver? Bladhaund (svätohubertský pes, anglický farbiar sú používané pomenovania pre jedno z najstarších plemien, ktorého krv koluje v duričoch, farbiaroch a dokonca aj v niektorých stavačoch. Je to nedocenený fenomenálny stopár a neskutočne „rodinný“ pes, s otvoreným, niekedy až s možno ustráchaným srdcom, ale čistou hravou dušou.

V mene svojom a v mene klubu psov svätého Huberta prajem celej kynologickej obci veľa chovateľských úspechov a radosti z ich miláčikov.

Autor

Ivan Richter

Predseda Klubu svätého Huberta
ivan.richters@gmail.com

Snímky: archív autora

Päť týždňové šteňatá, niet nad pohodu

Bloodhound je výborný plavec

Klubová výstava Donovaly, dva najkrajšie psy

